

EURÓPSKA KOMISIA

OZNAM

26. november 2018

Otázky a odpovede – práva občanov EÚ a Spojeného kráľovstva, ako sa uvádzajú v dohode o vystúpení uverejnenej 14. novembra 2018

V tomto dokumente sa uvádzajú informácie o právach občanov EÚ v Spojenom kráľovstve a štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva v EÚ, ako sa stanovujú v druhej časti dohody o vystúpení, ktorú spoločne uverejnili EÚ a Spojené kráľovstvo 14. novembra 2018¹. Tento dokument je určený výhradne na informačné účely. Upozorňujeme, že na to, aby dohoda o vystúpení nadobudla platnosť, musia ju ratifikovať Spojené kráľovstvo aj Európska únia.

Opis zákonov Spojeného kráľovstva a zamýšľaný prístup Spojeného kráľovstva k vykonávaniu dohody o vystúpení vychádza z informácií, ktoré máme v súčasnosti k dispozícii.

Obsah

1.	Prechodné obdobie.....	3
2.	Rozsah pôsobnosti podľa osôb.....	4
	• <i>Podmienky pobytu, ktoré musia byť splnené, aby sa na vás vzťahovala dohoda o vystúpení</i>	5
	• <i>Špecifické prípady</i>	8
	• <i>Pravidlá pre prípady neprítomnosti, na ktoré sa bude vzťahovať dohoda o vystúpení</i> 9	
3.	Rodinní príslušníci.....	11
4.	Práva pobytu.....	15
	• <i>Zabezpečenie plnenia dohody o vystúpení</i>	18

¹ https://ec.europa.eu/commission/files/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-agreed-negotiators-level-14-november-2018_en

5.	Pravidlá vstupu a výstupu	21
6.	Trestná činnosť a zneužívanie.....	22
7.	Administratívne postupy	24
8.	Odborné kvalifikácie	32
•	<i>Odborné kvalifikácie podľa súčasného práva EÚ</i>	32
•	<i>Odborné kvalifikácie podľa dohody o vystúpení</i>	33
9.	Sociálne zabezpečenie	37
10.	Užitočné odkazy	44

1. Prechodné obdobie

Prechodné obdobie: čo je to a na čo slúži?

[Právne predpisy EÚ o voľnom pohybe občanov EÚ](#) sa budú naďalej uplatňovať počas prechodného obdobia (alebo počas „obdobia implementácie“, ako ho nazýva vláda Spojeného kráľovstva).

Ak sa dohoda o vystúpení ratifikuje, prechodné obdobie sa začne v deň vystúpenia Spojeného kráľovstva (t. j. 30. marca 2019 – deň brexitu) a v zásade sa skončí 31. decembra 2020[*].

Z pohľadu voľného pohybu budú všetky práva platiť až do konca roka 2020, ako keby bolo Spojené kráľovstvo stále členom Európskej únie. To znamená, že občania EÚ budú môcť využívať právo na voľný pohyb v Spojenom kráľovstve do konca roka 2020. To isté bude platiť pre štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva v EÚ.

[*] Dohoda o vystúpení umožňuje predĺženie prechodného obdobia na základe vzájomnej dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Bude sa s osobami v hostiteľskom štáte počas prechodného obdobia zaobchádzať rovnako ako s osobami, ktoré prišli pred 30. marcom 2019?

Podľa dohody o vystúpení budú mať tieto osoby presne také isté práva ako osoby, ktoré prišli do hostiteľského štátu pred brexitom. Ich práva budú takisto podliehať rovnakým obmedzeniam.

Bude možné požadovať od osôb, ktoré prídu do hostiteľského štátu počas prechodného obdobia, aby si zaregistrovali svoj pobyt?

[Právo EÚ](#) to umožňuje. Všetky členské štáty a Spojené kráľovstvo sa môžu rozhodnúť, že sa každý musí zaregistrovať po troch mesiacoch od príchodu.

Posunie sa brexit v dôsledku prechodného obdobia?

Nie. Spojené kráľovstvo prestane byť členom EÚ v deň brexitu. Ako sa však dohodlo, [právne predpisy EÚ o voľnom pohybe](#) sa budú počas prechodného obdobia stále uplatňovať. Toto obdobie sa v zásade skončí 31. decembra 2020.

2. Rozsah pôsobnosti podľa osôb

Na koho sa bude dohoda o vystúpení vzťahovať?

Občania EÚ a štátni príslušníci Spojeného kráľovstva sa na konci prechodného obdobia musia oprávnené zdržiavať v hostiteľskom štáte v súlade s [právnymi predpismi EÚ o voľnom pohybe občanov EÚ](#).

Hmotnoprávne podmienky pobytu platia podľa [súčasného práva EÚ](#). Rozhodnutia o získaní nového bytového statusu podľa dohody o vystúpení budú prijímané na základe v nej stanovených objektívnych kritérií (*t. j. bez možnosti voľného uváženia*) a na základe tých istých podmienok, aké sú stanovené v [smernici o voľnom pohybe](#) (v článkoch 6 a 7 sa udeľuje právo pobytu až do piatich rokov tým osobám, ktoré pracujú alebo majú dostatočné finančné zdroje a nemocenské poistenie; v článkoch 16 až 18 sa udeľuje právo trvalého pobytu osobám, ktoré sa v štáte legálne zdržiavali počas piatich rokov).

V dohode o vystúpení sa nevyžaduje fyzická prítomnosť v hostiteľskom štáte na konci prechodného obdobia – dočasné neprítomnosti, ktoré neovplyvňujú právo na pobyt, a dlhšie neprítomnosti, ktoré neovplyvňujú právo na trvalý pobyt, sa akceptujú. Podrobnejšie informácie o neprítomnosti sú uvedené [ďalej](#).

Právne predpisy EÚ o voľnom pohybe občanov EÚ – čo zahŕňajú?

Podľa súčasného práva EÚ majú občania EÚ (*a ich rodinní príslušníci*) právo na pobyt v inom členskom štáte než v štáte svojej štátnej príslušnosti na základe niekoľkých právnych nástrojov EÚ:

- a) samotná [Zmluva o fungovaní Európskej únie](#) (články 21, 45, 49 alebo 56);
- b) [smernica o voľnom pohybe](#);
- c) [nariadenie o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie](#).

Vo veľkej väčšine prípadov možno podrobné pravidlá uplatniteľné na migrujúcich občanov EÚ nájsť v [smernici o voľnom pohybe](#). Tam by ste mali začať, ak chcete zistiť viac o:

- svojich právach a nárokoch,
- právach vašich rodinných príslušníkov,
- podmienkach spojených s právom na pobyt,
- administratívnych postupoch alebo
- zárukách na ochranu práva na pobyt.

- Podmienky pobytu, ktoré musia byť splnené, aby sa na vás vzťahovala dohoda o vystúpení

Som Čech a do Spojeného kráľovstva som prišiel pred dvoma rokmi. Pracujem v miestnej nemocnici. Môžem tu zostať aj po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ?

Áno. [Právne predpisy EÚ o voľnom pohybe](#) sa budú naďalej uplatňovať do konca prechodného obdobia. V dohode o vystúpení sa stanovuje, že aj potom budete môcť zostať v Spojenom kráľovstve, ak budete naďalej zamestnaný (alebo ak napríklad prestanete pracovať dobrovoľne podľa [článku 7 ods. 3 smernice o voľnom pohybe](#), stanete sa samostatne zárobkovo činnou osobou, študentom alebo uchádzačom o zamestnanie).

Po skončení prechodného obdobia budete mať naďalej právo na pobyt: váš pobyt zostane zachovaný v podstate za rovnakých hmotnoprávných podmienok, aké stanovujú [právne predpisy EÚ týkajúce sa voľného pohybu](#), aj keď na tento účel budete musieť požiadať orgány Spojeného kráľovstva o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Po piatich rokoch oprávneného pobytu v Spojenom kráľovstve budete môcť požiadať o to, aby bolo váš pobytový status v Spojenom kráľovstve zmenený na trvalý pobyt, ktorý ponúka viac práv a lepšiu ochranu.

Som Britka a žijem a pracujem v Luxembursku. Musím aj naďalej pracovať, aby moje tamojšie práva zostali zachované?

V dohode o vystúpení sú chránení tí občania EÚ a občania Spojeného kráľovstva, ktorí mali pobyt v inom štáte, než je štát ich štátnej príslušnosti, a to v súlade s podmienkami, ktoré sa podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) spájajú s právom na pobyt. V podstate to znamená, že občania EÚ a občania Spojeného kráľovstva spĺňajú tieto podmienky, ak:

- sú zamestnaní alebo samostatne zárobkovo činní, alebo
- majú dostatočné zdroje a nemocenské poistenie, alebo
- sú rodinnými príslušníkmi iných osôb, ktoré spĺňajú tieto podmienky, alebo
- už získali právo na trvalý pobyt (na ktoré sa už nevzťahujú žiadne podmienky).

Je možné prechádzať medzi týmito kategóriami (napríklad odísť z práce a začať študovať). Vaše práva zostanú zachované, ak spĺňate podmienky aspoň jednej kategórie.

Budú občania EÚ, ktorí do Spojeného kráľovstva prídu niekoľko mesiacov pred koncom prechodného obdobia, aby si hľadali prácu, nejakým spôsobom chránení?

Áno. Občania EÚ hľadajúci prácu v Spojenom kráľovstve pred koncom prechodného obdobia budú môcť, tak ako v súčasnosti, zostať šesť mesiacov po príchode (alebo dlhšie, ak majú

reálnu šancu, že získajú pracovné miesto). Ak si nenašli miesto alebo nemajú dostatočné finančné prostriedky na živobytie, budú musieť po tomto období odísť.

Som občan Dánska. Do Spojeného kráľovstva som prišiel pred dvoma rokmi, ale nenašiel som si prácu. Momentálne nemám peniaze. Budem môcť zostať aj po skončení prechodného obdobia?

V dohode o vystúpení sú chránení tí občania EÚ a štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí mali pobyt v inom štáte, než je štát ich štátnej príslušnosti, a to v súlade s podmienkami, ktoré sa podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) spájajú s právom na pobyt. V podstate to znamená, že občania EÚ spĺňajú tieto podmienky, ak:

- sú zamestnaní alebo samostatne zárobkovo činní, alebo
- majú dostatočné zdroje a nemocenské poistenie, alebo
- sú rodinnými príslušníkmi iného občana EÚ, ktorý spĺňa tieto podmienky, alebo
- už získali právo na trvalý pobyt (*na ktoré sa už nevzťahujú žiadne podmienky*).

Tí občania EÚ, ktorí nespĺňajú tieto podmienky po skončení prechodného obdobia, nebudú mať podľa dohody o vystúpení právny nárok zostať v Spojenom kráľovstve a ich situácia bude závisieť od toho, či sa orgány Spojeného kráľovstva rozhodnú zvýhodniť ich oproti tomu, čo sa bude požadovať podľa dohody o vystúpení.

Závazok Spojeného kráľovstva neuplatňovať požiadavku na komplexné krytie nemocenského poistenia je jednostranný a nezáväzný. Akú má platnosť?

Cieľom dohody o vystúpení je chrániť práva v takej forme, v akej existujú podľa [súčasných právnych predpisov EÚ](#).

Komplexné krytie nemocenského poistenia je jednoznačne podmienkou oprávneného pobytu sebestačných osôb tak, ako je to stanovené v [článku 7 ods. 1 písm. b\) smernice o voľnom pohybe](#). Spojené kráľovstvo naznačilo, že pri žiadosti o nový bytový status² nebude uplatňovať podmienku komplexného krytia nemocenského poistenia ani *overovať skutočné zamestnanie*.

---

² Pozri bod 11 technickej poznámky Spojeného kráľovstva z 8. novembra o administratívnych postupoch na adrese <https://www.gov.uk/government/publications/citizens-rights-administrative-procedures-in-the-uk/technical-note-citizens-rights-administrative-procedures-in-the-uk>.

Som občan Spojeného kráľovstva a žijem v Španielsku. Budem potrebovať nemocenské poistenie, aby som tu mohol zostať po prechodnom období?

Aby ste mohli pokračovať v pobyte, Španielsko má v súlade s [právnymi predpismi EÚ](#) právo požadovať, aby sebestačné osoby (*vrátane dôchodcov*) a študenti zo Spojeného kráľovstva, ktorí ešte nezískali právo na trvalý pobyt, mali nemocenské poistenie.

Som britský občan, žijem v Londýne, no dochádzam za prácou do Paríža. Budem môcť naďalej pracovať vo Francúzsku aj po skončení prechodného obdobia?

Áno. Podľa dohody o vystúpení sa chránia aj tzv. cezhraniční pracovníci. Cezhraničným pracovníkom je osoba, ktorá pracuje alebo je samostatne zárobkovo činná v jednej krajine a má pobyt v inej krajine. Aj naďalej budete môcť pracovať v Paríži a bývať v Londýne. Budete môcť požiadať francúzske orgány o nový dokument, ktorým sa potvrdzuje, že ste cezhraničným pracovníkom chráneným dohodou o vystúpení. Tento dokument uľahčí cestovanie do Francúzska, pokračovanie v práci v tejto krajine a návrat do Spojeného kráľovstva.

Som občanom jedného z 27 členských štátov a od roku 2005 žijem v Spojenom kráľovstve. Získal som doklad o trvalom pobyte v Spojenom kráľovstve. Zmení sa pre mňa niečo po skončení prechodného obdobia?

Budete musieť požiadať o nový status trvalého pobytu podľa práva Spojeného kráľovstva (tzv. *status usadenej osoby*). Keďže ste však už získali dokument o trvalom pobyte v Spojenom kráľovstve na základe existujúcich [právných predpisoch EÚ o voľnom pohybe](#), administratívny postup bude jednoduchý. Budete musieť iba predložiť platný pas alebo preukaz totožnosti, preukázať, že naďalej bývate v Spojenom kráľovstve, a deklarováť prípadné odsúdenia za trestné činy, ktoré sú uvedené vo vašich záznamoch. Postup bude bezplatný.

Som občanom Spojeného kráľovstva. Pred dvoma rokmi som začal pracovať v Nemecku v stavebníctve. Nedávno som, žiaľ, utrpel pracovný úraz a som trvale práceneschopný. Dúfam, že po skončení prechodného obdobia nebudem musieť odísť!

Nebudete musieť odísť. Osoby, ktoré museli prestať pracovať z dôvodu trvalej práceneschopnosti spôsobenej pracovným úrazom, získajú právo na trvalý pobyt v súlade s [právnymi predpismi EÚ o voľnom pohybe](#). Toto právo bude po skončení prechodného obdobia chránené.

Som Britka a od roku 1995 pracujem v Holandsku. V roku 2023 plánujem odísť do dôchodku. Zaujímam sa o informácie o tom, či tu budem môcť zostať aj po odchode do dôchodku.

Áno. Keďže ste v Holandsku pracovali minimálne päť rokov, už ste tam získali právo na trvalý pobyt, na ktoré sa už nevzťahujú žiadne podmienky (*napríklad ani podmienka, že by ste museli naďalej pracovať*).

- Špecifické prípady

Pred rokmi som prišiel do Spojeného kráľovstva za prácou na základe svojho slovenského občianstva. Nedávno som získal britské občianstvo. Aký budem mať status ako občan s dvojitém slovenským a britským občianstvom?

Vaše britské občianstvo vám poskytuje bezpodmienečné právo na pobyt v Spojenom kráľovstve. Odkedy máte toto občianstvo, na váš pobyt v Spojenom kráľovstve sa už nevzťahuje [smernica o voľnom pohybe](#). Na druhej strane, keďže váš pobyt sa zakladal na právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe vzhľadom na vašu slovenskú štátnu príslušnosť, zabezpečuje sa tým, že sa na vás naďalej bude vzťahovať dohoda o vystúpení. Budete sa preto môcť opierať o dohodu o vystúpení napríklad v prípade práv na zlúčenie rodiny.

Som Brit a so svojou rodinou žijem v Taliansku. Chápem, že moje právo zostať v Taliansku bude chránené – čo však moje právo vrátiť sa do Spojeného kráľovstva aj s rodinou, ktoré sa zakladá na veci *Surinder Singh* judikatúry Súdneho dvora?

Dohodou o vystúpení sú chránené práva tých osôb, ktoré využili možnosť voľného pohybu a žijú v štáte, ktorého nie sú občanmi.

Ochrana sa však nevzťahuje na osoby s pobytom v štáte, ktorého sú občanmi, bez ohľadu na to, či sa domov vrátili pred skončením prechodného obdobia alebo po ňom. Či vaši rodinní príslušníci budú môcť žiť s vami v Spojenom kráľovstve sa určí na základe príslušného vnútroštátneho práva v Spojenom kráľovstve.

Som Portugalec a do Spojeného kráľovstva som prišiel pred mnohými rokmi za svojou britskou manželkou. Je zdravotne postihnutá a ja sa o ňu starám a pomáham jej. Myslím, že môj pobyt v Spojenom kráľovstve je legálny, ale obávam sa, či budem mať po skončení prechodného obdobia nárok na ochranu podľa dohody o vystúpení.

Zaručenú ochranu podľa dohody o vystúpení majú len tí občania EÚ, ktorí sa zdržiavali v Spojenom kráľovstve na konci prechodného obdobia v súlade s podmienkami práva na pobyt podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#).

Ak splníte všetky podmienky pobytu ako sebestačný občan EÚ, môžete po prechodnom období zostať v súlade s pravidlami dohody o vystúpení.

Ak žijete v Spojenom kráľovstve podľa vnútroštátneho práva (*výlučne ako rodinný príslušník štátneho príslušníka Spojeného kráľovstva*), budete môcť zostať v súlade s týmito vnútroštátnymi zákonmi, ktoré brexit neovplyvňuje.

Som z Mexika a žijem v Spojenom kráľovstve so svojou päťročnou britskou dcérou ako jej primárny opatrovatel' podľa tzv. pravidla *Ruiz Zambrano*. Budem môcť zostať aj po skončení prechodného obdobia?

Zaručenú ochranu podľa dohody o vystúpení majú len tie osoby, ktoré sa zdržiavali v Spojenom kráľovstve v čase jeho vystúpenia z Únie v súlade s podmienkami práva na pobyt podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#).

Osoby, ktoré bývajú v Spojenom kráľovstve výlučne na základe občianstva EÚ svojich britských rodinných príslušníkov, nespádajú pod dohodu o vystúpení. Ich pobytový status po skončení prechodného obdobia bude určený podľa vnútroštátnych zákonov Spojeného kráľovstva.

- *Pravidlá pre prípady neprítomnosti, na ktoré sa bude vzťahovať dohoda o vystúpení*

Som z Grécka a do Spojeného kráľovstva som prišiel pred dvoma rokmi za štúdiom. Minulý rok som päť mesiacov študoval v Taliansku cez program Erasmus+ a potom som sa vrátil na svoju univerzitu v Spojenom kráľovstve. Dúfam, že to nebude mať negatívny vplyv na môj pobyt v Spojenom kráľovstve!

Nebude to mať žiadny vplyv na vaše práva v Spojenom kráľovstve. Podľa súčasných [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) platí, že obdobia neprítomnosti kratšie ako šesť mesiacov do roka neovplyvňujú nepretržitosť pobytu. Tieto záruky obsahuje aj dohoda o vystúpení.

Ako britský občan som v roku 2010 získal právo na trvalý pobyt vo Fínsku podľa právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe. V marci 2017 som odišiel z Fínska študovať do Grécka. Musím sa pred koncom prechodného obdobia vrátiť do Fínska, aby som tam nestratil svoje práva?

Nie. Keďže ste pred odchodom mali trvalý pobyt vo Fínsku, bude sa na vás vzťahovať dohoda o vystúpení v prípade, že sa vrátite do piatich rokov od vášho odchodu (*teda do marca 2022*). Vo Fínsku však možno budete musieť požiadať o nový status trvalého pobytu na základe dohody o vystúpení. Takáto žiadosť by sa mala podať najneskôr do 30. júna 2021 (6 mesiacov po skončení prechodného obdobia). Pozri oddiel 7 o administratívnych postupoch.

3. Rodinní príslušníci

Som Britka a môj otec, takisto Brit, pracuje v Portugalsku. Žijem s ním a navštevujem miestnu školu. Budem môcť zostať v Portugalsku?

Áno. Budete môcť zostať so svojím otcom. Dohodou o vystúpení sa zabezpečuje, aby všetci rodinní príslušníci bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, ktorí sa na konci prechodného obdobia oprávnenne zdržiavali s občanom EÚ v Spojenom kráľovstve alebo so štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva v EÚ, mohli zostať za rovnakých podmienok, ktoré existovali pred skončením prechodného obdobia, pokiaľ splníte prípadnú povinnosť požiadať si o pobytový status v Portugalsku.

Som z Kórey. Do Spojeného kráľovstva som prišla, aby som žila so svojím manželom, ktorý je z Lotyšska, ale v našom manželstve nedávno nastali ťažkosti. Chcem požiadať o rozvod, ale bojím sa, ako to po skončení prechodného obdobia ovplyvní moje právo na pobyť.

V dohode o vystúpení sa prevzali [právne predpisy EÚ o voľnom pohybe](#), ktoré už za určitých podmienok chránia manželov a manželky z tretích krajín, ktorí sa rozvedú s občanom EÚ. Ak ste boli zosobášení najmenej tri roky pred tým, než sa rozvediete, a žili ste v Spojenom kráľovstve najmenej jeden z týchto rokov, môžete po skončení prechodného obdobia naďalej bývať v Spojenom kráľovstve, pokiaľ požiadate o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Keď váš rozvod nadobudne právoplatnosť, platia podmienky, ktoré sa podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) spájajú s právom na pobyť, ako keby ste boli občanom EÚ. Po piatich rokoch nepretržitého oprávneného pobytu v Spojenom kráľovstve tam budete môcť požiadať o status trvalého pobytu.

Žijem a pracujem v Spojenom kráľovstve aj so svojím partnerom zo Slovenska. Čoskoro plánujeme mať dieťa. Mali by sme svoje plány urýchliť a mať dieťa ešte pred skončením prechodného obdobia?

Nemusíte sa ponáhľať. Dohodou o vystúpení sa zaručuje, že deti narodené rodinám EÚ s pobytom v Spojenom kráľovstve pred koncom prechodného obdobia alebo po jeho skončení budú môcť zostať, pokiaľ požiadajú o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Žijem v Spojenom kráľovstve so svojím manželom, ktorý je občanom Rumunska. Bol mi vystavený pobytový preukaz EÚ. Môžem zostať aj po skončení prechodného obdobia?

Áno, môžete ostať, pokiaľ požiadate o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Dohodou o vystúpení sú chránení všetci rodinní príslušníci, ktorí sa oprávnenne zdržiavali s občanom EÚ

v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia. Budú môcť ostať, ale musia požiadať o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Som Nemec a žijem v Spojenom kráľovstve s dieťaťom, ktoré mám adoptované. Budeme môcť zostať spolu?

Áno, budete môcť zostať spolu. V dohode o vystúpení sú chránení všetci rodinní príslušníci, ktorí sa oprávnenne zdržiavali s občanom EÚ v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia. S adoptovanými deťmi sa zaobchádza rovnako ako s biologickými deťmi.

Pri deťoch narodených po skončení prechodného obdobia sa v dohode o vystúpení vyžaduje, aby sa o dieťa staral rodič, ktorý má pobyt v hostiteľskom štáte. Chránia sa tak len rozvedené páry?

Nie. Právo starostlivosti je v dohode o vystúpení vymedzené veľmi široko. Zahŕňa práva starostlivosti získané zo zákona, súdnym rozsudkom alebo dokonca dohodou medzi rodičmi.

Pred niekoľkými rokmi som požiadal orgány Spojeného kráľovstva o možnosť pripojiť sa k svojej sesternici zo Švédska, ktorá žije v Edinburghu, keďže som na ňu bol finančne odkázaný. Orgány Spojeného kráľovstva to akceptovali a vystavili mi pobytový preukaz EÚ. Čo sa so mnou stane?

Môžete zostať, pokiaľ požiadate o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. V dohode o vystúpení sú chránení všetci rodinní príslušníci, ktorí sa oprávnenne zdržiavali s občanom EÚ v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia. Budú môcť ostať, ale musia požiadať o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Bolo mi udelené vstupné vízum, aby som sa pripojil k mojej britskej tete žijúcej vo Švédsku. Teta ma po smrti rodičov finančne podporuje. Moja žiadosť o pobyt na konci prechodného obdobia stále nebola vybavená. Čo sa so mnou stane?

V súlade s [právnymi predpismi EÚ o voľnom pohybe](#) sa o vašej žiadosti rozhodne podľa švédskych vnútroštátnych právnych predpisov a váš vstup a pobyt by mali byť uľahčené. V prípade, že sa švédske orgány rozhodnú udeliť vám pobyt, bude sa na vás vzťahovať dohoda o vystúpení. Každé zamietnutie musí byť plne odôvodnené a dá sa voči nemu odvolať.

Som slobodná partnerka bulharského občana, ktorý má pobyt v Spojenom kráľovstve. Plánujem sa tam k nemu pripojiť, ale vzhľadom na existujúce pracovné záväzky vo svojej krajine, v Kanade, tak budem

môcť urobiť až o štyri roky. Budem sa k nemu môcť pripojiť aj po skončení prechodného obdobia?

Áno. Dohoda o vystúpení chráni partnerov, ktorí mali trvalé partnerstvo s občanom EÚ na konci prechodného obdobia, ale nemali s týmto partnerom bydlisko v Spojenom kráľovstve. Budete sa môcť pripojiť k svojmu partnerovi v Spojenom kráľovstve za predpokladu, že s ním zostanete v trvalom partnerstve v čase, keď chcete prísť do Spojeného kráľovstva, a on získal nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Som synovec českého občana žijúceho v Spojenom kráľovstve. Plánujem sa tam k nemu pripojiť, ale vzhľadom na existujúce študijné povinnosti vo svojej krajine tak budem môcť urobiť až o štyri roky. Budem sa k nemu môcť pripojiť aj po skončení prechodného obdobia?

Dohodou o vystúpení nie sú chránení príslušníci širšej rodiny občanov EÚ (*okrem osôb v trvalých partnerstvách*), ktorí sa na konci prechodného obdobia nezdržiavali s daným príbuzným. Ak sa rozhodnete pripojiť sa k svojmu príbuznému po skončení prechodného obdobia, budete podliehať cudzineckému právu Spojeného kráľovstva.

Som študent z Dánska a žijem v Cardiffe. Moja manželka žije v zahraničí spolu s naším bábätkom. Chceli by sa ku mne pripojiť, hneď ako doštudujem a nájdem si prácu. Budú tak môcť urobiť po skončení prechodného obdobia alebo by sa mali radšej ponáhľať?

Budú sa k vám môcť pripojiť aj po skončení prechodného obdobia. Dohodou o vystúpení sú chránení nielen tí blízki rodinní príslušníci, ktorí sa oprávnené zdržiavali s občanom EÚ v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia, ale aj tí blízki rodinní príslušníci, ktorí boli po skončení prechodného obdobia v príbuzenskom vzťahu s týmto občanom EÚ, ale nezdržiavali sa v Spojenom kráľovstve. Budú sa k vám môcť pripojiť po skončení prechodného obdobia za predpokladu, že ste stále manželia v čase, keď vaša manželka chce prísť do Spojeného kráľovstva, a že vy ste získali nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Žijem a pracujem v Spojenom kráľovstve. Som slobodný, ale dúfam, že sa jedného dňa ožením. Reálne to bude po skončení prechodného obdobia. Bude sa moja budúca manželka môcť pripojiť ku mne v Spojenom kráľovstve? Čo v prípade, že budeme mať dieťa?

Vaša budúca manželka sa k vám podľa dohody o vystúpení nebude môcť pripojiť, pretože dohoda nechráni osoby, ktoré si po skončení prechodného obdobia vezmú občana EÚ. Každý takýto budúci manželský partner musí spĺňať pravidlá Spojeného kráľovstva pre prisťahovalectvo. Každé budúce dieťa sa bude môcť pripojiť k občanovi EÚ, ktorý mal bydlisko

v Spojenom kráľovstve pred koncom prechodného obdobia, ak má tento rodič dieťa v zákonnej starostlivosti.

Som Argentínčan pracujúci v Spojenom kráľovstve, kde žijem so svojim šesťročným synom Chorvátom a dvojročnou dcérou Argentínčankou. Budeme môcť zostať aj po skončení prechodného obdobia?

Všetci môžete zostať za predpokladu, že vy a váš chorvátsky syn spĺňate podmienky oprávneného pobytu a získali ste nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Dohodou o vystúpení sa zaručuje, že v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia môžu zostať nielen občania EÚ (*t. j. váš syn*), ale aj rodinní príslušníci, ktorí nie sú občanmi EÚ (*t. j. vy a vaša dcéra*), ktorých prítomnosť sa vyžaduje, aby nebolo vášmu synovi odňaté právo na pobyt, ktoré mu bolo udelené dohodou o vystúpení.

Žijem v Spojenom kráľovstve ako primárny opatrovatel' svojho poľského syna, ktorý tu študuje. Moja poľská partnerka, ktorá pracovala v Spojenom kráľovstve, nás opustila. Budem môcť ostať?

Podľa dohody o vystúpení máte právo na pobyt v Spojenom kráľovstve, kým váš syn nedokončí svoje vzdelanie. Toto právo si zachováte aspoň dovtedy, kým váš syn nedosiahne plnoletosť, a pravdepodobne potom, pokiaľ bude naďalej potrebovať vašu prítomnosť a starostlivosť, aby mohol pokračovať v štúdiu. Počítajte s tým, že je možné, že v Spojenom kráľovstve nebudete môcť zostať natrvalo.

4. Práva pobytu

Som z Cypru a žijem v Londýne s mamou, ktorá pracuje ako inžinierka. Chodím do školy, ale chcem si otvoriť vlastné kvetinárstvo. Budem tu po ukončení školy môcť zostať a začať pracovať?

Áno. Nielenže budete môcť zostať v Spojenom kráľovstve, ale budete mať k dispozícii aj všetky možnosti, ktoré v súčasnosti [právne predpisy EÚ o voľnom pohybe](#) poskytujú občanom EÚ. Budete môcť pracovať, študovať, podnikáť alebo zostať doma a starať sa o rodinných príslušníkov. Vaše práva nebudú ovplyvnené, keď začnete pracovať.

Som zo Slovinska. Do Spojeného kráľovstva som prišiel tri roky pred koncom prechodného obdobia a odvtedy som samostatne zárobkovo činný. Budem tam môcť získať trvalý pobyt a ak áno, za akých podmienok?

Po ukončení piatich rokov oprávneného pobytu v Spojenom kráľovstve (*vrátane obdobia pobytu pred skončením a po skončení prechodného obdobia*) budete môcť požiadať o nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve.

V dohode o vystúpení sú chránení tí občania EÚ, ktorí mali pobyt v inom členskom štáte, než je členský štát ich štátnej príslušnosti, a to v súlade s podmienkami, ktoré sa podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) spájajú s právom na pobyt. Pobyt občanov EÚ je v zásade oprávnený, ak:

- sú zamestnaní alebo samostatne zárobkovo činní, alebo
- majú dostatočné zdroje a nemocenské poistenie (vrátane študentov), alebo
- sú rodinnými príslušníkmi občana EÚ, ktorý spĺňa tieto podmienky.

Po piatich rokoch nepretržitého a oprávneného pobytu v Spojenom kráľovstve tam budete môcť požiadať o nový status trvalého pobytu.

Som Brit a deväť rokov som žil s rodičmi vo Fínsku. Obaja pracujú. Mám vo Fínsku po skončení prechodného obdobia právo na pobyt?

Áno. Keďže ste žili v členskom štáte EÚ minimálne päť rokov, už ste získali právo na trvalý pobyt, na ktoré sa nevzťahujú žiadne podmienky (*napríklad ani podmienka, že by ste museli naďalej byť rodinným príslušníkom*). Toto právo sa zachováva na základe dohody o vystúpení, pokiaľ splníte prípadnú povinnosť požiadať si o pobytový status vo Fínsku.

Som z Estónska a študujem na univerzite v Spojenom kráľovstve. Ak všetko pôjde podľa plánu, štúdium ukončím v roku 2022. Budem môcť zostať v Spojenom kráľovstve a hľadať si prácu?

Áno. Po skončení prechodného obdobia budete môcť zostať v Spojenom kráľovstve ako teraz, ako študent, pracovník alebo samostatne zárobkovo činná osoba, pokiaľ požiadate o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Po piatich rokoch pobytu budete môcť požiadať o nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve podľa práva Spojeného kráľovstva. Občania EÚ budú naďalej mať možnosť „zmeny“: študenti budú môcť začať pracovať (*a stať sa pracovníkmi*), pracovníci budú môcť ísť do dôchodku (*a stať sa sebestačnými osobami*), sebestačné osoby budú môcť začať študovať a tak ďalej.

Som z Malty a mám trvalý pobyt v Spojenom kráľovstve, kde som sa narodil a vyrastal. Študujem na univerzite a dostal som skvelú pracovnú ponuku na Slovensku. Ponúkajú mi trojročnú zmluvu, obávam sa však, že ak opustím Spojené kráľovstvo, nebudem sa môcť vrátiť. Prosím, porad'te, či mám mať obavy.

Po požiadaní orgánov Spojeného kráľovstva o nový status trvalého pobytu a jeho získaní budete môcť opustiť Spojené kráľovstvo na obdobia kratšie ako päť rokov a vrátiť sa bez toho, aby status stratil platnosť. Päťročné pravidlo takisto chráni tých občanov, ktorí sa nenachádzajú na konci prechodného obdobia v hostiteľskom štáte, pokiaľ podali žiadosť o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve.

Som z Maďarska a žijem a pracujem v Spojenom kráľovstve už 15 rokov. Dúfam, že v Spojenom kráľovstve budem môcť zostať aj po skončení prechodného obdobia. Mohli by ste ma ubezpečiť, že moje práva a nároky zostanú zachované bez časového obmedzenia?

Neexistuje žiadny dátum, ku ktorému by uplynula platnosť práv. Všetky osoby chránené podľa dohody o vystúpení budú mať zachované práva a nároky po celý život, ak ich už raz získali.

Niektoré práva však môžu za určitých okolností uplynúť. Napríklad nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve stratí platnosť, ak osoba nie je prítomná v hostiteľskom štáte dlhšie ako päť po sebe nasledujúcich rokov.

Som z Rakúska a dvadsať rokov žijem v Spojenom kráľovstve. Dostávam dávky sociálnej pomoci. Predpokladám, že budem môcť zostať v Spojenom kráľovstve aj po skončení prechodného obdobia, ale budem môcť naďalej poberať potrebné dávky?

Áno. Všetci občania EÚ zdržiavajúci sa v Spojenom kráľovstve, ktorí sú oprávnení získať nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia, budú mať zachované právo na pobyt a právo na rovnaké zaobchádzanie. To znamená, že v prípade, že mali právo na dávky, nároky alebo výhody pred skončením prechodného obdobia, budú toto právo mať aj naďalej.

Som z Litvy a študujem na univerzite v Spojenom kráľovstve. Budem musieť po skončení prechodného obdobia platiť vyššie školné? Budem sa môcť uchádzať o študentské pôžičky?

Všetci občania EÚ zdržiavajúci sa v Spojenom kráľovstve, ktorí sú oprávnení získať nový pobytový status v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia, budú mať zachované právo na pobyt a právo na rovnaké zaobchádzanie.

Pre študentov, ktorí začali študovať v Spojenom kráľovstve pred skončením prechodného obdobia, to znamená, že budú platiť rovnaké školné ako britskí občania. Pokiaľ ide o prístup k príspevkom na živobytie v čase štúdia, ako sú študentské granty alebo študentské pôžičky, študenti EÚ, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení, sa budú naďalej riadiť rovnakými pravidlami ako dnes. Tieto nároky budú podliehať akýmkoľvek budúcim zmenám vnútroštátnej politiky, ktoré sa vzťahujú na štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva.

Som štátny príslušník Spojeného kráľovstva žijúci v Portugalsku, na ktorého sa vzťahuje ochrana podľa dohody o vystúpení. Budem môcť po skončení prechodného obdobia naďalej využívať výhody plynúce z práv na voľný pohyb v rámci EÚ?

Štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú na základe dohody o vystúpení chránení v jednom členskom štáte, sa nebudú môcť odvolávať na dohodu o vystúpení s cieľom získať právo voľne sa pohybovať v inom členskom štáte, usadiť sa alebo poskytovať služby alebo cezhraničné služby osobám usadeným v iných členských štátoch.

To neovplyvňuje práva, ktoré môžu mať štátni príslušníci Spojeného kráľovstva na základe iných nástrojov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov.

Nie je spravodlivé, že práva štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva sú obmedzené na členský štát EÚ, v ktorom mali bydlisko na

konci prechodného obdobia, keďže dohoda o vystúpení nezahŕňa právo na mobilitu v rámci EÚ po skončení prechodného obdobia

Občania Spojeného kráľovstva sa v prípade, že spĺňajú právne predpisy EÚ o legálnej migrácii uplatniteľné na štátnych príslušníkov tretích krajín, budú môcť dočasne alebo trvalo presťahovať do iných členských štátov.

Napríklad štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorým členský štát, ktorý v plnom rozsahu uplatňuje schengenské *acquis*, vydal na základe dohody o vystúpení doklad o pobyte, sa budú môcť voľne pohybovať v rámci schengenského priestoru na obdobie do 90 dní počas akéhokoľvek obdobia 180 dní. Schengenský priestor v súčasnosti zahŕňa väčšinu členských štátov EÚ okrem Bulharska, Chorvátska, Cypru, Írska, Rumunska a Spojeného kráľovstva (*Bulharsko a Rumunsko sú v súčasnosti v procese pripojenia sa k schengenskému priestoru*). Z tretích krajín sa k schengenskému priestoru pripojili Island, Nórsko, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko.

Podrobnejšie informácie o pravidlách EÚ o legálnej migrácii nájdete na adrese https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration_en alebo <http://ec.europa.eu/immigration>.

- *Zabezpečenie plnenia dohody o vystúpení*

Čo zabráni orgánom Spojeného kráľovstva v tom, aby v budúcnosti upravili svoje právne predpisy o novom pobytovej statuse?

V dohode o vystúpení sa jasne uvádza, že ak sa jednotlivým občanom udelí nový pobytovej status v Spojenom kráľovstve, nebude možné ho jednotlivým občanom EÚ odobrať z iných dôvodov, než sú výslovne povolené v dohode o vystúpení (*napríklad v dôsledku spáchania trestného činu*).

Práva vyplývajúce z dohody o vystúpení budú záväzné podľa medzinárodného práva a občania EÚ sa budú môcť v Spojenom kráľovstve o tieto práva priamo opierať. Spojené kráľovstvo prijme právne predpisy, ktorými zahrnie práva občanov vyplývajúce z dohody o vystúpení do vnútroštátneho práva Spojeného kráľovstva.

Právne predpisy Spojeného kráľovstva, ktorými sa vykonávajú práva občanov EÚ vyplývajúce z dohody o vystúpení, budú mať prednosť pred inými právnymi predpismi Spojeného kráľovstva. Znamená to, že práva chránené dohodou o vystúpení nemožno „neúmyselne“ odňať právnymi predpismi Spojeného kráľovstva. Ak sa parlament Spojeného kráľovstva v budúcnosti rozhodne zrušiť právne predpisy, na základe ktorých sú práva občanov EÚ platné podľa práva Spojeného kráľovstva, toto zrušenie by porušovalo dohodu o vystúpení a viedlo by k následkom v súlade s pravidlami dohody o vystúpení a medzinárodného práva.

Bude existovať nezávislý vnútroštátny orgán, ktorý bude monitorovať dohodu o vystúpení?

V Spojenom kráľovstve bude na vykonávanie a uplatňovanie časti dohody o vystúpení týkajúcej sa práv občanov dohliadať nezávislý vnútroštátny orgán.

Právomoci a funkcie tohto orgánu Spojeného kráľovstva vrátane právomoci vykonávať vyšetrovanie na základe sťažností občanov sú stanovené v dohode o vystúpení a sú rovnocenné právomociam Komisie podľa zmlúv. Tento orgán bude mať takisto právo obrátiť sa na príslušné súdy Spojeného kráľovstva v súvislosti so sťažnosťami občanov s cieľom nájsť primerané opravné prostriedky.

Tento orgán a Komisia budú každoročne predkladať osobitnému výboru pre práva občanov zriadenému v rámci dohody o vystúpení správu o svojich činnostiach súvisiacich s uplatňovaním práv občanov podľa dohody vrátane počtu a povahy prijatých sťažností.

Právomoc Súdneho dvora Európskej únie sa skončí po ôsmich rokoch. Znamená to, že po skončení prechodného obdobia zaniknú aj moje práva?

Vaše práva podľa dohody o vystúpení trvajú po celý život (*za istých okolností, napríklad v prípade dlhej neprítomnosti v hostiteľskom štáte, však môže ich platnosť uplynúť*).

Hoci súdy Spojeného kráľovstva budú môcť požiadať Súdny dvor o výklad dohody o vystúpení len počas ôsmich rokov, táto lehota je dostatočná na to, aby Súdny dvor rozhodol o najvýznamnejších otázkach.

Ostatné aspekty dohody o vystúpení nie sú časovo obmedzené, napríklad možnosť jednotlivcov priamo sa odvolávať na dohodu o vystúpení, ktorá má prednosť pred nezlučiteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo opatreniami, alebo povinnosti správnych a súdnych orgánov Spojeného kráľovstva prispôbiť sa príslušnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie vydanéj pred koncom prechodného obdobia a náležite zohľadniť budúcu judikatúru vydanú po skončení prechodného obdobia.

Všimol som si, že kritériá na pobyt budú vychádzať z pojmov v právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe tak, ako ich vykladá Súdny dvor Európskej únie, ale čo ak sa v Spojenom kráľovstve právne predpisy EÚ o voľnom pohybe neprijali správne a používa sa tu nesprávny výklad?

Dohoda o vystúpení je jasná: v prípadoch, v ktorých kritériá na pobyt vychádzajú z pojmov v právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe, musia byť vykladané v súlade s rozhodnutiami, ktoré Súdny dvor Európskej únie vydal pred skončením prechodného obdobia.

V prípadoch, keď Spojené kráľovstvo vychádza z nesprávneho výkladu pojmov práva Únie, ktorý je v rozpore s takýmto rozhodnutím, má nakoniec prednosť výklad Súdneho dvora.

Súdy Spojeného kráľovstva okrem toho musia náležite zohľadňovať výklady Súdneho dvora Európskej únie v judikatúre vydanej po skončení prechodného obdobia.

5. Pravidlá vstupu a výstupu

Budem môcť po brexite cestovať do Spojeného kráľovstva?

Až do konca prechodného obdobia budú môcť občania EÚ a štátni príslušníci Spojeného kráľovstva voľne cestovať len s platným pasom alebo preukazom totožnosti.

Po skončení prechodného obdobia budú mať občania EÚ alebo štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí mali bydlisko v hostiteľskom štáte pred koncom prechodného obdobia, možnosť opustiť hostiteľský štát a vrátiť sa s platným pasom alebo preukazom totožnosti. Ich rodinní príslušníci z krajín mimo EÚ budú mať rovnaké práva s platným pasom.

Upozorňujeme, že po uplynutí piatich rokov od skončenia prechodného obdobia bude hostiteľský štát oprávnený už neprijímať preukazy totožnosti, ktoré nie sú v súlade s platnými medzinárodnými normami týkajúcimi sa biometrickej identifikácie.

Pravidlá vstupu do Spojeného kráľovstva pre ostatných občanov EÚ (*tých, ktorí na konci prechodného obdobia nemali bydlisko v Spojenom kráľovstve*) a vstupu do EÚ pre štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva nepatria do rozsahu pôsobnosti dohody o vystúpení.

Môžem ako občan Litvy s bydliskom v Spojenom kráľovstve v budúcnosti podliehať vízovej povinnosti?

Nie – pokiaľ máte platný doklad Spojeného kráľovstva potvrdzujúci váš nový pobytový status na základe dohody o vystúpení.

Som z Luxemburska. Nemám bydlisko v Spojenom kráľovstve, ale pravidelne Spojené kráľovstvo navštevujem. Budem potrebovať vstupné vízum?

Či budete po skončení prechodného obdobia potrebovať vstupné vízum alebo nie, bude závisieť od budúcich pravidiel, ktoré budú zavedené v Spojenom kráľovstve.

Som Brit a bývam v Bulharsku. Moja manželka z Číny práve začala študovať na univerzite v Melbourne. Aké vízové pravidlá sa na ňu budú uplatňovať v roku 2025, keď sa ku mne pripojí v Bulharsku?

Ak predpokladáme, že čínski štátni príslušníci budú v roku 2025 podliehať vízovej povinnosti, vaša manželka bude naďalej požívať záruky vyplývajúce z dohody o vystúpení, čím sa zabezpečí, aby jej vstupné vízum bolo vydané bezplatne a na základe zrýchleného postupu.

6. Trestná činnosť a zneužívanie

Žijem a pracujem v Spojenom kráľovstve už 11 rokov. Pred niekoľkými rokmi som bol usvedčený z trestného činu a odsúdený na päť mesiacov odňatia slobody. Bude mať toto odňatie slobody vplyv na moje práva?

Trestná činnosť môže mať vplyv na právo pobytu, či už podľa súčasných [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#), alebo podľa dohody o vystúpení. Na trestnú činnosť spáchanú pred skončením prechodného obdobia sa budú vzťahovať súčasné pravidlá podľa [smernice o voľnom pohybe](#) (kapitola VI).

To znamená, že všetky rozhodnutia s vplyvom na právo pobytu, ktoré boli prijaté na základe trestných činov spáchaných pred skončením prechodného obdobia, sa prijímajú zásadne na individuálnom základe a len tí páchatelia, ktorých osobné správanie predstavuje skutočnú, okamžitú a dostatočne závažnú hrozbu pre jeden zo základných záujmov spoločnosti, môžu byť vyhostení.

Čo sa stane s občanmi EÚ, ktorí budú môcť zostať v Spojenom kráľovstve na základe dohody o vystúpení a ktorí spáchajú trestný čin?

Každý trestný čin spáchaný po skončení prechodného obdobia bude podliehať vnútroštátnemu právu.

V Spojenom kráľovstve to v súčasnosti znamená, že pri osobách, ktoré spáchajú trestný čin s trestom odňatia slobody na 12 alebo viac mesiacov, sa môže zväziť vyhostenie. Tieto osoby budú mať právo odvolať sa proti takémuto rozhodnutiu a právo na to, aby ich vec preskúmal nezávislý súd.

Obávam sa, že mnohé osoby sa pokúsia získať pobyt podvodným spôsobom a predstierať, že sa na nich vzťahuje dohoda o vystúpení. Čo budú môcť úrady proti tomu urobiť?

Všetky súčasné možnosti, ktoré majú členské štáty k dispozícii podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) na ochranu proti zneužívaniu a podvodom, budú prevzaté aj v dohode o vystúpení. Štáty budú môcť v prípade zneužitia práv alebo podvodu, napríklad v prípade účelových manželstiev, falšovania dokumentov alebo nesprávneho uvedenia skutočnosti zásadnej v súvislosti s právom na pobyt, prijať potrebné opatrenia a odmietnuť, ukončiť alebo odňať akékoľvek právo udelené na základe dohody o vystúpení. Každé takéto opatrenie bude musieť byť primerané a bude sa naň vzťahovať možnosť súdnej nápravy.

Bude na základe rozhodnutí orgánov Spojeného kráľovstva vo veciach zneužitia práv možné prísť o práva na odvolanie?

Zneužitie alebo podvod môžu viesť k strate pobytu, ale nikdy nie k strate práva na odvolanie. Hostiteľský štát môže obmedziť práva na voľný pohyb u tých občanov EÚ, u ktorých je dokázané, že zneužívajú [právne predpisy EÚ](#) (ako napríklad účelové manželstvá). Keď vnútroštátne orgány preukážu zneužitie alebo podvod, dotknuté osoby majú plné právo odvolať sa proti rozhodnutiu obmedzujúcemu ich právo na pobyt z týchto dôvodov a majú takisto právo zostať v krajine, kým prebieha odvolanie, v medziach článku 31 ods. 2 [smernice o voľnom pohybe](#).

V dohode o vystúpení sa uvádza, že orgány Spojeného kráľovstva budú môcť systematicky kontrolovať trestnú činnosť a vykonávať bezpečnostné kontroly v prípade všetkých uchádzačov o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Je to možné?

Áno. Vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie predstavuje mimoriadnu situáciu, keďže orgány Spojeného kráľovstva budú musieť prijať zásadné rozhodnutie o tom, či dotknuté osoby majú mať nový pobytový status v Spojenom kráľovstve na základe dohody o vystúpení až do konca života.

V tejto súvislosti je primerané, aby Spojené kráľovstvo pre osoby, ktoré chcú získať tento nový pobytový status v Spojenom kráľovstve, zaviedlo nové postupy, alebo aby tieto osoby podliehali výlučne pravidlám Spojeného kráľovstva v oblasti prisťahovalectva. Znamená to, že po skončení prechodného obdobia bude Spojené kráľovstvo môcť vyhostiť páchatel'ov pochádzajúcich z krajín EÚ, ktorí spáchali trestné činy pred skončením prechodného obdobia, len v tých prípadoch, ak by to bolo možné aj za súčasného stavu.

Mám v Spojenom kráľovstve pokuty za prekročenie rýchlosti a parkovanie, ktoré sa neuvádzajú sa v mojom registri trestov. Musím ich nahlásiť orgánom Spojeného kráľovstva?

Nie, musíte nahlásiť len tie trestné činy v Spojenom kráľovstve, ktoré sa uvádzajú vo vašom registri trestov v Spojenom kráľovstve.

7. Administratívne postupy

Nový pobytový status v Spojenom kráľovstve sa nazýva „status usadenej osoby“. Bude sa vzťahovať na občanov EÚ po skončení prechodného obdobia a čo to bude znamenať?

Všetci občania EÚ a ich rodinní príslušníci s bydliskom v Spojenom kráľovstve budú musieť do šiestich mesiacov po skončení prechodného obdobia požiadať o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve, aby mohli zostať v Spojenom kráľovstve.

Orgány Spojeného kráľovstva poskytujú informácie občanom EÚ a ich rodinným príslušníkom na špecializovanej internetovej stránke <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>.

Ako občan EÚ s pobytom v Spojenom kráľovstve teraz nemusím žiadať o doklad o pobyte. Budem oň musieť žiadať po skončení prechodného obdobia? A prečo?

Na rozdiel od súčasného stavu občania EÚ a ich rodinní príslušníci zdržiavajúci sa v Spojenom kráľovstve budú musieť požiadať o nový pobytový status podľa právnych predpisov Spojeného kráľovstva, ktorý bude tvoriť právnu podmienku pre ich ďalší pobyt v Spojenom kráľovstve. Svoj pobytový status budete môcť preukázať nielen orgánom Spojeného kráľovstva alebo polícii, ale aj zamestnávateľom, bankám, prenajímateľom alebo komukoľvek ďalšiemu.

Znamená nadobudnutie nového pobytového statusu v Spojenom kráľovstve, že občania EÚ stratia terajšie práva?

Hmotnoprávne podmienky, za ktorých občania získajú nový pobytový status v Spojenom kráľovstve, v podstate zodpovedajú podmienkam stanoveným v súčasných [právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe](#) pre získanie alebo stratu práva na pobyt. Orgány Spojeného kráľovstva nebudú mať právomoc odmietnuť žiadosť z dôvodov, ktoré podľa [súčasných predpisov EÚ](#) nie sú povolené. Ochrana bude poskytnutá všetkým osobám, ktoré na ňu majú nárok.

Podmienky straty nového pobytového statusu v Spojenom kráľovstve budú na jednej strane výhodnejšie ako súčasné podmienky podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#), keďže občania EÚ a ich rodinní príslušníci budú mať možnosť opustiť Spojené kráľovstvo na päť rokov bez straty svojho nového statusu trvalého pobytu (*podľa súčasných pravidiel sú to len dva roky*). Na druhej strane však tak ako teraz môžu občania EÚ prísť o svoj nový pobytový status, ak v Spojenom kráľovstve spáchajú trestný čin. V prípade, že trestný čin bude spáchaný po skončení prechodného obdobia, rozhodnutie bude prijaté podľa vnútroštátnych právnych predpisov Spojeného kráľovstva a všetkých obmedzení vyplývajúcich z vnútroštátnych a medzinárodných právnych nástrojov platných v Spojenom kráľovstve.

Nie je mi jasné, aké kritériá budú orgány Spojeného kráľovstva uplatňovať pri rozhodovaní o novom pobytovom statuse pre občanov EÚ. Mohli by ste to vysvetliť?

Hmotnoprávne kritériá pre občanov EÚ na získanie nového pobytového statusu v Spojenom kráľovstve budú v zásade rovnaké ako tie, ktoré sa v súčasnosti stanovujú v [právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe](#). Tým sa zabezpečí, že všetci občania EÚ, ktorí by boli oprávnení získať právo na pobyt podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#), budú oprávnení získať nový pobytový status v Spojenom kráľovstve, a že občania EÚ, ktorí by boli oprávnení získať právo na trvalý pobyt podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#), budú oprávnení získať nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve.

Dokedy musím požiadať o „status usadenej osoby“ alebo „predbežný status usadenej osoby“?

Tí, ktorí sa oprávnenne zdržiavali v Spojenom kráľovstve pred koncom prechodného obdobia, a blízki rodinní príslušníci, ktorí sa pripojili k občanovi EÚ (garantovi), v období od 1. januára do 30. marca 2021, môžu požiadať o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve do 30. júna 2021 (6 mesiacov po skončení prechodného obdobia).

Rodinní príslušníci, na ktorých sa vzťahuje dohoda o vystúpení a ktorí sa po 31. marci 2021 pripájajú k svojim príbuzným žijúcim v Spojenom kráľovstve, majú od okamihu svojho príchodu do Spojeného kráľovstva 3 mesiace, aby si požiadali o jeden z nových pobytočných statusov.

Počas tohto obdobia a dotedy, kým sa nerozhodne o ich žiadostiach, budú platiť ich súčasné práva na pobyt.

Čo sa stane, ak orgánom Spojeného kráľovstva bude trvať veľmi dlho, kým rozhodnú o mojej žiadosti o nový pobytový status?

Po podaní žiadosti a vydaní potvrdenia o podaní žiadosti budete môcť v krajine bývať a požívať všetky aktuálne práva až do prijatia rozhodnutia. Ak bude žiadosť zamietnutá, budete mať právo odvolať sa a zostať v krajine, až kým sa s konečnou platnosťou nerozhodne o odvolaní.

Budú existovať záruky pre osoby, ktoré zmeškajú termín?

Orgány Spojeného kráľovstva budú k tým, ktorí zmeškajú termín, pristupovať primerane. Žiadosti akceptujú, ak budú existovať opodstatnené dôvody na zmeškanie termínu. Osoby, ktorých oneskorené žiadosti orgány Spojeného kráľovstva neakceptujú, budú stále môcť požiadať nezávislý súd Spojeného kráľovstva, aby sa odmietnutím zaoberal.

Aký je termín na podanie žiadosti o nový status pre rodinných príslušníkov, ktorí prídu po skončení prechodného obdobia?

Na podanie žiadosti o nový pobytový status budú mať tri mesiace po svojom príchode. Tí, ktorých žiadosti zo zahraničia obsahujú žiadosť o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve spolu so vstupnými vízami, nemusia v prípade kladného vybavenia žiadosti podávať žiadosť opäť, keď budú v Spojenom kráľovstve.

Existujú nejaké záruky na ochranu tých, ktorí chcú požiadať o nový pobytový status, ale nemôžu tak urobiť, pretože systém Spojeného kráľovstva nefunguje?

Áno, existujú. Dohodou o vystúpení sa zabezpečuje, že šesťmesačná lehota po skončení prechodného obdobia (*počas ktorej musíte požiadať o nový pobytový status*) by sa mala automaticky predĺžiť o jeden rok, ak Spojené kráľovstvo oznámi, že mu technické problémy bránia v registrácii žiadosti alebo vo vydaní potvrdenia o podaní žiadosti. Počas tohto predĺženého obdobia by sa úplne zachovali všetky práva na pobyt.

Už mám dokument osvedčujúci trvalý pobyt, ktorý mi minulý rok vydali orgány Spojeného kráľovstva. Pevne verím, že osoby ako ja budú môcť zostať bez akýchkoľvek ťažkostí.

Áno. Budete musieť požiadať o nový status trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve, ale keďže ste už trvalý pobyt v Spojenom kráľovstve získali v súlade s existujúcimi [právnymi predpismi EÚ o voľnom pohybe](#), administratívny postup bude jednoduchý a budete musieť predložiť len pas alebo preukaz totožnosti, uviesť všetky nezahladené trestné činy, ktoré máte v registri trestov v štáte odsúdenia, a preukázať, že naďalej bývate v Spojenom kráľovstve. Váš nový pobytový status v Spojenom kráľovstve bude vystavený bezplatne.

Som oprávnený na získanie trvalého pobytu v Spojenom kráľovstve, ale nikdy som nežiadal o doklad, ktorý by potvrdzoval môj trvalý pobyt. Mal by som oň požiadať pred skončením prechodného obdobia?

Na to, aby ste mali právo na trvalý pobyt v Spojenom kráľovstve, takýto doklad pred skončením prechodného obdobia nepotrebujete. Ak však iba chcete potvrdiť svoje právo na pobyt v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia, orgány Spojeného kráľovstva vám odporúčajú počkať na nový systém pobytového statusu, o ktorom sa predpokladá, že by sa mal zaviesť do 29. marcom 2019.

Mám vážne obavy, že nové administratívne postupy, ktoré orgány Spojeného kráľovstva pripravujú pre občanov EÚ, budú nočnou morou. Ako EÚ ochránila moje práva počas rokovaní?

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo k príprave nového režimu, podľa ktorého budú administratívne postupy spojené so žiadosťami o pobytový status transparentné, bezproblémové a zjednodušené, aby sa zabránilo zbytočnej administratívnej záťaži. Nový režim nebude kopírovať súčasné postupy týkajúce sa trvalého pobytu.

Formuláre žiadostí budú krátke, jednoduché, používateľsky prístupné a prispôbené kontextu dohody o vystúpení.

V dohode o vystúpení sa stanovuje, že Spojené kráľovstvo nemôže vyžadovať viac, než je nevyhnutne potrebné a primerané na určenie toho, či boli splnené kritériá pobytu. Dohoda o vystúpení obsahuje ustanovenia, ktoré budú sledovať podobný prístup ako ustanovenia o dôkazných požiadavkách zakotvené v [právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe](#).

Pri pohľade na súčasné uplatňovanie právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe v Spojenom kráľovstve sa obávam, že nový systém v praxi nebude fungovať.

Spojené kráľovstvo poskytlo podrobné informácie o krokoch, ktoré prijme na vykonanie dohody o vystúpení (pozri <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>). Podrobnosti sú uvedené v dohode o vystúpení. Tento administratívny systém bude hladký, transparentný, jednoduchý a nemal by viesť k zbytočnej administratívnej záťaži.

S cieľom ponúknuť občanom konkrétne záruky sa dohodou o vystúpení zabezpečuje, aby sa uplatňoval celý rozsah procesných záruk podľa [smernice o voľnom pohybe](#). Znamená to, že budú mať právo na odvolanie proti akémukoľvek rozhodnutiu obmedzujúcemu práva na pobyt. Ďalej to znamená, že všetky práva dotknutého občana vyplývajúce z dohody o vystúpení zostanú zachované až do prijatia konečného rozhodnutia, čiže v niektorých prípadoch až do konečného súdneho rozhodnutia po odvolacom konaní.

Pred dvoma rokmi som požiadal o registračné potvrdenie EÚ v Spojenom kráľovstve. Predložil som takmer sto strán dokladov, aby som sa uistil, že orgány Spojeného kráľovstva pochopia, že spíňam podmienky. Nechcem to isté absolvovať ešte raz. Bude to tentokrát inak?

Áno. V rámci nového pobytového statusu sa nevyžaduje viac, než je nevyhnutne potrebné a primerané na určenie toho, či boli splnené kritériá pobytu. Dohoda o vystúpení obsahuje ustanovenia, ktoré sa zakladajú na podobnom prístupe ako ustanovenia o dôkazných

požiadavkách zakotvené v [právnych predpisoch EÚ o voľnom pohybe](#). Orgány Spojeného kráľovstva sa zároveň budú usilovať využívať dôkazy, ktoré už majú k dispozícii (*napríklad záznamy o platení daní z príjmu*), aby znížili množstvo dôkazov, ktoré budú žiadatelia musieť predložiť.

Inými slovami, žiadatelia budú musieť predložiť len minimálne nevyhnutné dôkazy na preukázanie skutočnosti, že sú oprávnení na získanie nového pobytového statusu v Spojenom kráľovstve (*pre pracovníka to znamená pas alebo preukaz totožnosti, doklad o tom, že pracoval v Spojenom kráľovstve v minulosti počas piatich rokov, a doklad o tom, že sa naďalej zdržiava v Spojenom kráľovstve*), uviesť všetky nezahladené trestné činy, ktoré majú v registri trestov v štáte odsúdenia, a to je všetko.

Som toho názoru, že administratívne imigračné konania v Spojenom kráľovstve sú príliš ťažkopádne. Budú k dispozícii pravidlá alebo záruky, ktoré zjednodušia podávanie žiadosti?

Orgány Spojeného kráľovstva budú spolupracovať so žiadateľmi o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve, aby im pomohli pri dokazovaní oprávnenosti a zabránili chybám alebo opomenutiam, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o žiadosti. Orgány Spojeného kráľovstva poskytnú žiadateľom príležitosť predložiť dodatočné dôkazy alebo opraviť akékoľvek nedostatky, ak bude zjavné, že ide o jednoduché opomenutie. Bude sa uplatňovať zásada flexibility dokazovania, čo orgánom Spojeného kráľovstva v prípade potreby poskytne priestor na voľné uváženie v prospech žiadateľa.

Orgány Spojeného kráľovstva budú spolupracovať so žiadateľmi, aby im pomohli dokázať, že sú oprávnení získať nový pobytový status v Spojenom kráľovstve. Znevýhodnení žiadatelia sa budú môcť obrátiť na podobné asistenčné služby, aké v súčasnosti fungujú v Spojenom kráľovstve napríklad v miestnych knižniciach.

Keďže veľa cestujem, nechcem spolu so svojou žiadosťou o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve predložiť originál pasu a byť bez neho. Čo mám robiť?

Zatiaľ čo v dohode o vystúpení sa zaručuje, že mnohé podporné doklady možno predložiť ako kópie, vnútroštátne orgány budú stále môcť požadovať predloženie platného pasu alebo dokladu totožnosti spolu so žiadosťou. Avšak v prípadoch, keď si orgány zvyčajne ponechávajú doklady totožnosti počas vybavovania žiadosti, máte právo požiadať o vrátenie svojho preukazu totožnosti pred tým, než sa o žiadosti rozhodne.

Môžem predložiť kópie (čiže nie originály) podporných dokladov?

Áno. Podporné doklady iné ako pasy alebo preukazy totožnosti môžu byť predložené ako kópie. Vnútroštátne orgány môžu v osobitných prípadoch vyžadovať, aby sa určité dokumenty mohli poskytovať ako originály, ak existujú odôvodnené pochybnosti o ich pravosti.

Niektoré imigračné žiadosti sú v Spojenom kráľovstve veľmi nákladné. Aké vysoké poplatky budú orgány Spojeného kráľovstva účtovať občanom EÚ a ich rodinným príslušníkom, ktorí požiadajú o nový pobytový status po skončení prechodného obdobia?

Nový pobytový status v Spojenom kráľovstve bude vystavený bezplatne (*pre osoby s platným dokladom o trvalom pobyte vydanom na základe [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#) pred skončením prechodného obdobia*) alebo maximálne za poplatok účtovaný občanom pri vydaní podobného dokumentu. Spojené kráľovstvo oznámilo, že žiadateľom o status usadenej osoby vo veku 16 alebo viac rokov bude účtovať poplatok vo výške 65 GBP. Žiadatelia mladší ako 16 rokov zaplatia 32,50 GBP. (<https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>).

Som ženatý a máme tri deti. Bude sa o našich žiadostiach rozhodovať samostatne alebo spoločne?

V dohode o vystúpení sa zaručuje, že žiadosti predložené rodinami súčasne sa budú posudzovať spoločne.

Počul som, že Spojené kráľovstvo bude vydávať doklady o pobyte na základe dohody o vystúpení v digitálnej podobe. Je to pravda?

Doklady o pobyte na základe dohody o vystúpení môžu byť vydané ako fyzický dokument (*napríklad ako plastová karta s ochrannými prvkami*) alebo v digitálnej podobe. Digitálny doklad bude založený na záznamoch uchovávaných v digitálnej databáze prevádzkovej orgánmi Spojeného kráľovstva.

V súčasnosti sa občania EÚ môžu odvolať proti rozhodnutiam orgánov Spojeného kráľovstva. Bude toto právo chránené aj po skončení prechodného obdobia?

Áno, toto právo je v plnom rozsahu prevzaté aj v dohode o vystúpení.

Čo sa stane s občanmi EÚ, ktorých žiadosti o nový pobytový status orgány Spojeného kráľovstva zamietnu? Budú môcť zostať, kým sa bude rozhodovať o ich odvolaní?

Občania EÚ, ktorých žiadosti o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve po skončení prechodného obdobia budú zamietnuté, budú môcť proti tomuto rozhodnutiu využiť prostriedky súdnej nápravy. Ich právo na pobyt bude zachované, až kým rozhodnutie *alebo odvolanie* nenadobudne právoplatnosť. Tak ako je to v súčasnosti podľa [právnych predpisov EÚ o voľnom pohybe](#), orgány Spojeného kráľovstva budú môcť v mimoriadnych prípadoch (*napríklad, keď sa rozhodnutie zakladá na naliehavých dôvodoch verejnej bezpečnosti*) vyhostiť odmietnutých žiadateľov ešte pred vydaním konečného rozsudku, nesmú však – s výnimkou mimoriadnych okolností, keď môže prítomnosť danej osoby v Spojenom kráľovstve spôsobiť vážne problémy pre verejný poriadok alebo verejnú bezpečnosť, – brániť jednotlivcovi, aby svoju obhajobu predložil osobne.

Budem musieť počkať až do konca prechodného obdobia, než požiadam o nový pobytový status v Spojenom kráľovstve?

Nie. O nový pobytový status a zodpovedajúce osvedčenie budete môcť požiadať ešte pred koncom prechodného obdobia. Orgány Spojeného kráľovstva očakávajú, že systém dobrovoľných žiadostí sa otvorí pred 29. marcom 2019. Budete mať možnosť podať žiadosť, ktorá bude spracovaná v súlade so všetkými zárukami uvedenými v dohode o vystúpení.

Aký je rozdiel medzi dobrovoľným a povinným systémom?

Povinný systém oficiálne vstúpi do platnosti až po skončení prechodného obdobia, keď sa získanie nového pobytového statusu stane predpokladom pre právo na pobyt podľa dohody o vystúpení. Občania EÚ a ich rodinní príslušníci, ktorí prídu pred skončením prechodného obdobia, budú mať šesť mesiacov po skončení prechodného obdobia na to, aby požiadali o nový pobytový status.

Dobrovoľný systém bude k dispozícii ešte pred brexitom. Občania EÚ a ich rodinní príslušníci budú môcť získať nový pobytový status, ale počas prechodného obdobia to nebude zasahovať do ich práv na voľný pohyb.

Čo sa stane, ak bude moja žiadosť v rámci dobrovoľného systému schválená?

Zatiaľ čo – z *technického hľadiska* – rozhodnutie o vyhovení vašej žiadosti nebude mať podľa dohody o vystúpení žiadny právny účinok až do konca prechodného obdobia (*berte to ako odložené rozhodnutie prijaté v roku 2019, ktorým sa zaručuje, že budete mať práva od roku 2021*), získate právnu istotu, že po skončení prechodného obdobia budete mať nový pobytový

status v Spojenom kráľovstve. Počas prechodného obdobia vám orgány Spojeného kráľovstva budú môcť odobrať váš odložený pobytový status iba z dôvodov verejného poriadku.

Čo sa stane, ak bude moja žiadosť v rámci dobrovoľného systému zamietnutá?

Stále budete môcť zostať v Spojenom kráľovstve až do konca prechodného obdobia, pokiaľ spĺňate podmienky [smernice o voľnom pohybe](#). Až do konca prechodného obdobia budete môcť opätovne podať žiadosť v rámci dobrovoľného systému alebo dokonca aj počas šiestich mesiacov po skončení prechodného obdobia.

Môžem sa odvolať proti zamietnutiu mojej žiadosti podanej v rámci dobrovoľného systému?

Áno, všetky opravné postupy budú k dispozícii.

Som britským štátnym príslušníkom s bydliskom v členskom štáte EÚ. Podľa ktorého administratívneho postupu budem musieť postupovať?

Závisí to od toho, v ktorom členskom štáte bývate. Niektoré členské štáty budú uplatňovať „konštitutívny“ systém podobný systému, ktorý uplatní Spojené kráľovstvo: t. j. dotknuté osoby budú musieť požiadať o nový pobytový status podľa dohody o vystúpení, čo bude podmienkou pre ich oprávnený pobyt. Iné členské štáty uplatnia „deklaratórny“ systém podobný súčasnej situácii podľa [smernice o voľnom pohybe](#): t. j. povinnosť požiadať o nový pobytový status nebude podmienkou oprávneného pobytu podľa dohody o vystúpení.

Odporúčame vám, aby ste sa skontaktovali s orgánmi členských štátov, v ktorých máte bydlisko, a informovali sa o náležitostiach príslušného postupu.

8. Odborné kvalifikácie

- *Odborné kvalifikácie podľa súčasného práva EÚ*

Čo sú to odborné kvalifikácie?

Odborné kvalifikácie sú osobitné požiadavky na kvalifikáciu, ktoré osoba musí mať zo zákona na to, aby získala prístup k regulovanému povolaniu alebo ho vykonávala, alebo aby sa podieľala na regulovaných činnostiach v danej krajine.

Požiadavky na kvalifikáciu sa medzi jednotlivými povolaniami líšia. Môžu sa medzi krajinami líšiť aj pri rovnakých povolaniach alebo činnostiach.

Odbornými kvalifikáciami môžu byť konkrétne štúdium, odborná príprava a/alebo odborné skúsenosti. Môžu sa preukázať napríklad prostredníctvom príslušných diplomov, osvedčení, ako aj potvrdení o odbornej spôsobilosti a/alebo odbornej praxi.

Čo sa dnes deje s kvalifikáciami uznanými v jednom členskom štáte, ak sa usadíte v inom členskom štáte?

Občania EÚ majú právo na výkon regulovaného povolania, či už ako zamestnanci, alebo samostatne zárobkovo činné osoby, v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom získali kvalifikáciu.

Odborníci (*napríklad fyzioterapeuti*), ktorí boli vyškolení a získali svoju kvalifikáciu v jednom členskom štáte a ktorí sa rozhodli presťahovať a pracovať v inom členskom štáte, ktorý reguluje prístup k tomuto povolaniu a jeho výkon, by museli v tomto druhom členskom štáte získať uznanie svojej kvalifikácie skôr, než tam budú môcť pracovať.

Podľa režimu EÚ sú členské štáty, ktoré regulujú určité povolania, povinné za prísnych podmienok zväžiť kvalifikácie získané v iných členských štátoch s cieľom uznať ich a umožniť prístup k povolaniu.

Pri niektorých povolaniach (*lekári, zdravotné sestry, zubní lekári, veterinárni lekári, pôrodné asistentky, farmaceuti a architekti*) existuje automatický systém uznávania na základe spoločných minimálnych požiadaviek na odbornú prípravu. Okrem toho niektoré profesie, najmä v remeselníctve, priemysle a sektore obchodu, môžu využívať automatické uznanie založené na skúsenostiach, ak sú splnené určité podmienky.

V prípade iných profesií môže prijímajúci členský štát uvaliť na prichádzajúceho odborníka kompenzačné opatrenia pod podmienkou, že existujú objektívne podstatné rozdiely medzi kvalifikáciou odborníka a kvalifikáciami požadovanými v prijímajúcom členskom štáte.

Členský štát, v ktorom sa o uznanie žiada, musí vydať príslušné rozhodnutie v prísnych termínoch. Takéto rozhodnutia podliehajú odvolaniu podľa vnútroštátneho práva, nemôžu byť svojvoľné a musia byť v plnom súlade s právom EÚ.

Na povolania, na ktoré sa vzťahuje dohoda o vystúpení, sa môžu vzťahovať určité osobitné pravidlá. Takýmto príkladom sú právnicki.

Tento režim EÚ sa nevzťahuje na žiadosti o uznanie, ktoré podávajú štátni príslušníci z krajín mimo EÚ, ak sa takáto rovnocennosť nestanovuje osobitnými dojednaniaми, napr. dojednania vzťahujúce sa na občanov EHP³ a Švajčiarska.

Na kvalifikácie získané občanmi EÚ v krajinách mimo EÚ sa režim EÚ vzťahuje len vtedy, ak sú uznané za rovnocenné s kvalifikáciami EÚ. K tomu dochádza po troch rokoch výkonu v členskom štáte, ktorý ich prvýkrát uznal.

Čo sa dnes deje s kvalifikáciami uznanými v jednom členskom štáte, ak dočasne alebo príležitostne poskytujete služby v inom členskom štáte?

V prípade väčšiny povolání právo EÚ umožňuje členskému štátu, v ktorom sa má služba poskytnúť, vyžadovať iba vyhlásenie dotknutých odborníkov vykonané vopred. Vyhlásenie sa môže predkladať raz ročne (*alebo v prípade európskeho profesijného preukazu raz za 18 mesiacov*) a možno k nemu priložiť určitý obmedzený počet certifikátov.

Nie je povolená žiadna predchádzajúca kontrola kvalifikácií členskými štátmi, v ktorom sa má služba poskytovať, s výnimkou povolání, ktoré zahŕňajú riziká vážneho poškodenia zdravia alebo bezpečnosti príjemcu služieb. Takáto kontrola by nemala presahovať to, čo je potrebné na tento konkrétny účel.

Okrem toho sa v prípade povolání, ako sú lekári, sestry, zubní lekári, veterinárni lekári, pôrodné asistentky, farmaceuti a architekti atď., na ktoré sa vzťahuje systém automatického uznávania, nesmie uložiť žiadna predchádzajúca kontrola kvalifikácií. Môže sa vyžadovať iba výročné vyhlásenie urobené vopred.

- *Odborné kvalifikácie podľa dohody o vystúpení*

Bude mať vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ vplyv na túto situáciu?

Štátni príslušníci Spojeného kráľovstva už nebudú občanmi EÚ a kvalifikácie Spojeného kráľovstva už nebudú kvalifikáciami EÚ.

Právny režim EÚ vysvetlený vyššie sa už nebude vzťahovať na dotknuté osoby a nebude uplatňovať v Spojenom kráľovstve.

---

³ Európsky hospodarsky priestor

Všetky otázky súvisiace s uznávaním kvalifikácií a možnosťou poskytovania odborných služieb v ktoromkoľvek členskom štáte EÚ alebo v Spojenom kráľovstve sa budú riešiť podľa vnútroštátnych pravidiel a podmienok bez možnosti využívať práva vyplývajúce z predpisov EÚ.

Ako situáciu ovplyvní dohoda o vystúpení?

Hlavným účelom dohody o vystúpení je, aby občania EÚ a štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí majú na konci prechodného obdobia oprávnený pobyt v hostiteľskom štáte a ktorí predtým získali uznanie svojich kvalifikácií v tomto štáte na základe osobitného zoznamu nástrojov EÚ, neboli dotknutí brexitom, pokiaľ ide o platnosť uznania ich kvalifikácie a ich oprávnenia vykonávať činnosť v danom štáte.

To isté by bolo potrebné pre odborníkov, ktorí sú na konci prechodného obdobia cezhraničnými pracovníkmi a získali uznanie svojich kvalifikácií a licenciu na výkon povolania v štáte, v ktorom sú cezhraničnými pracovníkmi.

Dohoda o vystúpení sa vzťahuje aj na nevybavené žiadosti týchto osôb o uznanie kvalifikácie.

Dohodou o vystúpení sa odborníkom zo Spojeného kráľovstva, ktorí sú usadení v ktoromkoľvek členskom štáte EÚ, nezaručuje právo opierať sa o predpisy EÚ s cieľom získať dodatočné uznanie svojej kvalifikácie po skončení prechodného obdobia, či už v členskom štáte svojho bydliska, alebo v ktoromkoľvek inom členskom štáte EÚ, ani poskytovať dočasné alebo príležitostné služby v ktoromkoľvek z nich.

Dohodou o vystúpení sa nezaručuje platnosť vo zvyšku EÚ tých licencií, ktoré vydali orgány Spojeného kráľovstva v niektorých sektoroch, najmä v sektore dopravy, ktoré majú celoeurópsku hodnotu v rámci vnútorného trhu, ani platnosť takýchto typov licencií v Spojenom kráľovstve vydaných orgánmi členských štátov EÚ.

Som britský architekt a žijem a pracujem v Estónsku. Budem môcť pokračovať vo výkone svojho povolania?

Áno. Ak vašu odbornú kvalifikáciu uznali v krajine, v ktorej v súčasnosti bývate, alebo v krajine, v ktorej pracujete ako cezhraničný pracovník, budete môcť aj naďalej vychádzať z tamjšieho rozhodnutia o uznaní na účely výkonu profesijných činností.

To isté by platilo pre estónskeho architekta, ktorý žije a pracuje v Spojenom kráľovstve.

Som britský fyzioterapeut, žijem v Belgicku a pracujem ako fyzioterapeut v Luxemburgu, kde mám uznanú kvalifikáciu. Môžem využívať právne predpisy EÚ a pokračovať v poskytovaní svojich služieb ako cezhraničný pracovník v Luxemburgu?

Áno. Ak vašu odbornú kvalifikáciu uznali v krajine, v ktorej v súčasnosti bývate, alebo v krajine, v ktorej pracujete ako cezhraničný pracovník, budete môcť aj naďalej vychádzať z tamajšieho rozhodnutia o uznaní na účely výkonu profesijných činností.

To isté by platilo pre belgického fyzioterapeuta, ktorý žije v Írsku a pracuje ako fyzioterapeut v Spojenom kráľovstve, kde má uznanú kvalifikáciu.

Som britský veterinárny lekár, ktorý žije a vykonáva túto prácu v Belgicku. Budem môcť využívať právne predpisy EÚ a po skončení prechodného obdobia naďalej poskytovať dočasné alebo príležitostné služby v iných členských štátoch EÚ?

Nie. Nebudete sa môcť opierať o právo EÚ, pokiaľ ide o poskytovanie alebo ďalšie poskytovanie takýchto služieb.

Možnosť poskytovať takéto služby a osobitné podmienky tejto činnosti budú určené právnymi predpismi a politikami dotknutého členského štátu EÚ.

Som írsky štátny príslušník. Podal som si žiadosť o uznanie kvalifikácie v Spojenom kráľovstve. Čo sa stane, ak nedostanem rozhodnutie pred koncom prechodného obdobia?

Ak ste pred koncom prechodného obdobia podali žiadosť o uznanie v krajine, v ktorej v súčasnosti bývate alebo v ktorej pracujete ako cezhraničný pracovník, postup uznania kvalifikácií by mal prebehnúť podľa predpisov EÚ platných pred skončením prechodného obdobia. V prípade, že je vaša žiadosť odôvodnená, by sa tak mal zabezpečiť bezproblémový priebeh postupu a kladný výsledok.

To isté platí pre štátneho príslušníka Spojeného kráľovstva, ktorý požiadal o uznanie svojich kvalifikácií v členskom štáte EÚ.

Som anglický právny zástupca s pobytom v Belgicku a pred skončením prechodného obdobia som sa zaregistroval v advokátskej komore v Bruseli. Aká bude moja situácia po skončení prechodného obdobia?

Vaša situácia bude závisieť od typu vašej registrácie.

Ak ste v súčasnosti zaregistrovaný ako právnik EÚ, t. j. pod titulom domovskej krajiny (*Anglicko a Wales, Škótsko alebo Severné Írsko*), už sa nebudete môcť opierať o právo EÚ s cieľom poskytovať služby v EÚ vrátane Belgicka. Vaša situácia bude závisieť od pravidiel, ktoré uplatňujú členské štáty vo vzťahu k usadeniu a službám poskytovaným právnikmi z krajín mimo EÚ na ich území.

Ak ste naopak registrovaný ako belgický právnik (*bud' ste získali uznanie vašej kvalifikácie v Belgicku podľa smernice o uznávaní odborných kvalifikácií, alebo podľa osobitných pravidiel smernice o práve usadiť sa pre právnikov*) a na konci prechodného obdobia máte v Belgicku pobyt alebo tam pracujete ako cezhraničný pracovník, budú v Belgicku zaručené vaše práva na registráciu, členstvo a výkon činnosti. Napriek tomu sa už nebudete môcť opierať o uvedené smernice, pokiaľ ide o vašu prítomnosť a poskytovanie služieb v inom členskom štáte EÚ.

V rovnakej situácii by bol aj belgický právnik v Spojenom kráľovstve.

Som fínsky občan a bývam vo Fínsku. V súčasnosti absolvujem kurz v miestnej inštitúcii, ktorá má franchisingovú dohodu s univerzitou v Spojenom kráľovstve. Po ukončení štúdia získam diplom Spojeného kráľovstva. Aký bude status mojej kvalifikácie, ak svoj diplom získam po skončení prechodného obdobia?

Pokiaľ váš diplom bude vydaný inštitúciou Spojeného kráľovstva (*univerzita alebo odborný inštitút Spojeného kráľovstva*), vaša kvalifikácia bude kvalifikáciou získanou mimo EÚ a nebudú sa na ňu vzťahovať výhody režimu uznávania EÚ.

Podmienky prípadného uznania vašej kvalifikácie budú závisieť od vnútroštátneho práva členského štátu EÚ, v ktorom budete žiadať o uznanie, či už ide o Fínsko, ako v tomto prípade, alebo o iný členský štát EÚ, kam by sa občan EÚ presťahoval.

9. Sociálne zabezpečenie

Som Španielka a pracujem v Spojenom kráľovstve. Čo sa stane s mojím sociálnym zabezpečením po skončení prechodného obdobia?

Pokiaľ ide o pravidlá sociálneho zabezpečenia, cieľom dohody o vystúpení je zabezpečiť, aby všetko bolo tak ako teraz. [Súčasnú pravidlá EÚ](#) sa budú uplatňovať aj naďalej. To napríklad znamená, že:

- Spojené kráľovstvo bude naďalej zodpovedné za vaše **dávky sociálneho zabezpečenia** – platíte príspevky v Spojenom kráľovstve a máte nárok na dávky v Spojenom kráľovstve bez akejkoľvek diskriminácie,
- máte **prístup k zdravotnej starostlivosti v Spojenom kráľovstve** za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci Spojeného kráľovstva,
- **ak pôjdete na dovolenku v Európskej únii**, budete môcť používať britský európsky preukaz zdravotného poistenia,
- **ak vaše deti majú pobyt v Španielsku** a vy máte nárok na rodinné dávky v Spojenom kráľovstve, budete ich aj naďalej dostávať bez akéhokoľvek zníženia, ako keby mali deti bydlisko v Spojenom kráľovstve spolu s vami (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=sk>*),
- **ak máte po skončení prechodného obdobia deti** a máte nárok na rodinné dávky podľa právnych predpisov Spojeného kráľovstva, dávky budete dostávať aj vtedy, ak by deti mali bydlisko napríklad v Španielsku (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=sk>*),
- ak sa po skončení prechodného obdobia **stanete nezamestnaným**, budete mať nárok na dávky v nezamestnanosti v Spojenom kráľovstve a tieto dávky budete môcť počas povoleného obdobia poberať mimo Spojeného kráľovstva s cieľom hľadať si prácu v členskom štáte EÚ (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=sk>*),
- **po odchode do dôchodku** po skončení prechodného obdobia budete mať nárok na dôchodok v Spojenom kráľovstve za podmienok stanovených vo vnútroštátnych právnych predpisoch:
  - ak nemáte dostatočné obdobia poistenia, aby ste mali nárok na dôchodok v Spojenom kráľovstve, Spojené kráľovstvo vezme v potrebnom rozsahu do úvahy obdobia, ktoré máte odpracované v iných členských štátoch EÚ,
  - ak sa rozhodnete vrátiť do Španielska:

- budete aj naďalej dostávať dôchodok zo Spojeného kráľovstva bez zníženia,
- váš dôchodok v Spojenom kráľovstve sa bude naďalej valorizovať,
- zodpovednosť za hradenie vašej zdravotnej starostlivosti bude určená v závislosti od ostatných dôchodkov, ktoré dostávate, a od vášho pobytu,

Viac informácií nájdete na adrese <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=860&langId=sk>,

- **ak majú vaši pozostalí nárok na pozostalostné dávky v Spojenom kráľovstve**, budú môcť požiadať o tieto dávky a získať ich bez akéhokoľvek zníženia, aj keď majú bydlisko v Španielsku.

Ako dlho budem naďalej chránený dohodou o vystúpení?

Budete chránení tak dlho, kým zostanete bez prerušenia v situácii spojenej so Spojeným kráľovstvom a ktorýmkoľvek členským štátom.

Napríklad: ako na poľského občana, ktorý má na konci prechodného obdobia bydlisko v Spojenom kráľovstve a pracuje tam pre britského zamestnávateľa, sa na vás naďalej vzťahuje dohoda o vystúpení, ak stále existuje „cezhraničná väzba“.

Táto „cezhraničná väzba“ medzi Spojeným kráľovstvom a členským štátom EÚ existuje tak dlho, kým budete aj naďalej bývať v Spojenom kráľovstve a pracovať tam pre britského zamestnávateľa.

Môže ďalej existovať aj vtedy, keď sa vaša situácia zmení – budete chránení za predpokladu, že budete mať naďalej „cezhraničnú väzbu“ so Spojeným kráľovstvom. Takže dohoda sa na vás bude stále vzťahovať, ak napríklad:

- budete pokračovať v práci pre britského zamestnávateľa a získate ďalšie zamestnanie v Írsku,
- budete pokračovať v práci pre britského zamestnávateľa, ale presťahujete sa do Írska,
- prestanete pracovať pre britského zamestnávateľa a začnete pracovať v Írsku, pričom budete naďalej bývať v Spojenom kráľovstve,
- vaša pracovná zmluva sa skončí a vy uzatvoríte ďalšiu zmluvu s írskym zamestnávateľom – prácu budete však naďalej vykonávať v Spojenom kráľovstve,
- stanete sa nezamestnaným bez toho, aby ste dostávali dávky v nezamestnanosti, a naďalej budete bývať v Spojenom kráľovstve,

- o stanete sa nezamestnaným, budete dostávať dávky v nezamestnanosti a prenesiete tieto dávky do Poľska, kde sa budete počas povoleného obdobia snažiť nájsť si prácu (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=sk>*),
- o po neúspešnom hľadaní práce v Poľsku sa vrátite do Spojeného kráľovstva a pokračujete v hľadaní práce tam,
- o keď sa skončí vaša pracovná zmluva a počas čakania na dosiahnutie veku odchodu do dôchodku sa stanete sa neaktívnym, pričom budete naďalej bývať v Spojenom kráľovstve,
- o odídete do dôchodku v Spojenom kráľovstve alebo sa vrátite do svojej domovskej krajiny.

Po skončení pracovnej zmluvy a presune svojho bydliska do Poľska (*alebo ktoréhokoľvek iného členského štátu*) však už pre vás nebudú platiť úplné pravidlá koordinácie sociálneho zabezpečenia. V takomto prípade sa však dohodou o vystúpení zabezpečuje, že o svoje minulé obdobia poistenia neprídete. Keď splníte podmienky podľa vnútroštátnych právnych predpisov (napríklad dosiahnete vek odchodu do dôchodku), budete môcť žiadať o dávky na základe týchto období.

Upozorňujeme, že ak ste získali právo na trvalý pobyt v Spojenom kráľovstve pred tým, ako sa vrátite späť do Poľska (alebo do iného členského štátu), a do Spojeného kráľovstva sa vrátite pred tým, ako o toto právo prídete, budete naďalej môcť využívať úplnú ochranu sociálneho zabezpečenia, ktorú poskytuje dohoda o vystúpení.

Som francúzsky občan, ktorý má bydlisko vo Francúzsku a pracuje v Spojenom kráľovstve. Budú sa po prechodnom období na mňa naďalej vzťahovať pravidlá koordinácie sociálneho zabezpečenia?

Áno, pokiaľ budete aj naďalej v situácii spojenej so Spojeným kráľovstvom (*pre podrobnejšie informácie pozri odpoveď na prvú otázku o sociálnom zabezpečení*).

Spojené kráľovstvo bude aj naďalej zodpovedné za vaše sociálne zabezpečenie, čo napríklad znamená, že:

- musíte platiť príspevky na **sociálne zabezpečenie** v Spojenom kráľovstve a bez akejkoľvek diskriminácie máte nárok na dávky v Spojenom kráľovstve,
- máte **prístup k zdravotnej starostlivosti** vo Francúzsku, kde máte bydlisko, na náklady Spojeného kráľovstva,
- **ak pôjdete na dovolenku v Európskej únii**, budete môcť používať britský európsky preukaz zdravotného poistenia,

- **ak vaše deti majú pobyt vo Francúzsku** a máte nárok na rodinné dávky, budete ich aj naďalej dostávať bez akéhokoľvek zníženia, ako keby mali deti bydlisko v Spojenom kráľovstve spolu s vami (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=sk>*),
- **ak máte po skončení prechodného obdobia deti** a máte nárok na rodinné dávky podľa právnych predpisov Spojeného kráľovstva, budete ich dostávať aj vtedy, ak by deti mali bydlisko vo Francúzsku, podobnejšie informácie o uplatniteľných pravidlách (*pozri <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=sk>*);
- ak sa po skončení prechodného obdobia **stanete nezamestnaným**, budete chránení pravidlami koordinácie sociálneho zabezpečenia (*podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=sk>*),
- **po odchode do dôchodku** po skončení prechodného obdobia budete mať nárok na dôchodok v Spojenom kráľovstve za podmienok stanovených vo vnútroštátnych právnych predpisoch Spojeného kráľovstva:
  - ak nemáte dostatočné obdobia poistenia, aby ste mali nárok na dôchodok v Spojenom kráľovstve, Spojené kráľovstvo vezme v potrebnom rozsahu do úvahy obdobia, ktoré máte odpracované v iných členských štátoch EÚ,
  - Budete dostávať dôchodok v Spojenom kráľovstve bez akéhokoľvek zníženia, aj keď máte bydlisko vo Francúzsku,
  - váš dôchodok v Spojenom kráľovstve sa bude naďalej valorizovať,
  - zodpovednosť za hradenie vašej zdravotnej starostlivosti bude určená v závislosti od ostatných dôchodkov, ktoré dostávate, a od vášho pobytu,

Viac informácií nájdete na adrese

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=860&langId=sk>,

- **ak majú vaši pozostalí nárok na pozostalostné dávky v Spojenom kráľovstve**, budú môcť požiadať o tieto dávky a získať ich bez akéhokoľvek zníženia, aj keď majú bydlisko vo Francúzsku.

Som bulharský občan, bývam v Bulharsku a pracujem v Bulharsku aj v Spojenom kráľovstve. Budú sa po prechodnom období na mňa naďalej vzťahovať pravidlá koordinácie sociálneho zabezpečenia?

Áno, pokiaľ budete aj naďalej v situácii spojenej so Spojeným kráľovstvom (*pre podrobnejšie informácie pozri odpoveď na prvú otázku o sociálnom zabezpečení*).

Budete naďalej naraz podliehať iba jedným právnym predpisom v oblasti sociálneho zabezpečenia. Tieto právne predpisy sa určujú v závislosti od práce, ktorú vykonávate, a od

vášho pobytu (podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=851&langId=sk>).

Som taliansky občan a pracujem ako taliansky štátny zamestnanec v Spojenom kráľovstve. Budú sa po prechodnom období na mňa naďalej vzťahovať pravidlá koordinácie sociálneho zabezpečenia?

Áno, pokiaľ budete aj naďalej v situácii spojenej so Spojeným kráľovstvom (pre podrobnejšie informácie pozri odpoveď na prvú otázku o sociálnom zabezpečení).

Taliansko bude naďalej zodpovedné za vaše sociálne zabezpečenie so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú (podrobnejšie informácie nájdete na <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=851&langId=sk>).

Som občan Českej republiky, pracujem a žijem v Českej republike. Na konci prechodného obdobia budem na dovolenke v Spojenom kráľovstve. Budem stále krytý európskym preukazom zdravotného poistenia?

Áno, počas celej dovolenky. Svoj európsky preukaz zdravotného poistenia môžete v Spojenom kráľovstve použiť, ak už dostávate zdravotnú starostlivosť potrebnú počas vašej dovolenky, ale aj v prípade potreby zdravotnej starostlivosti po skončení prechodného obdobia.

Som britský občan, pracujem a žijem v Spojenom kráľovstve. Na konci prechodného obdobia budem na dovolenke v Taliansku. Budem stále krytý európskym preukazom zdravotného poistenia?

Áno, počas celej dovolenky, ale iba v Taliansku. Svoj európsky preukaz zdravotného poistenia vydaný v Spojenom kráľovstve môžete v Taliansku použiť, ak už dostávate zdravotnú starostlivosť potrebnú počas vašej dovolenky, ale aj v prípade potreby zdravotnej starostlivosti po skončení prechodného obdobia. Pokiaľ však budete vo svojej dovolenke pokračovať v inom členskom štáte, už nebudete môcť používať európsky preukaz zdravotného poistenia.

Som občanom Malty, pracujem a žijem na Malte. Plánujem ísť po skončení prechodného obdobia na dovolenku do Spojeného kráľovstva. Môžem použiť európsky preukaz zdravotného poistenia?

Nie. V dohode o vystúpení sa nestanovuje možnosť používať európsky preukaz zdravotného poistenia počas dovolení v Spojenom kráľovstve v budúcnosti.

Som taliansky občan a tri roky študujem v Spojenom kráľovstve. Môžem používať európsky preukaz zdravotného poistenia, aj keď moje obdobie štúdia presahuje koniec prechodného obdobia?

Áno, budete naďalej používať európsky preukaz zdravotného poistenia tak dlho, kým nebude váš pobyt v Spojenom kráľovstve prerušený. Dočasné návštevy v Taliansku (napríklad počas prázdnin) neznamenajú prerušenie vášho pobytu ako študenta v Spojenom kráľovstve.

Som chorvátsky občan, pracujem a žijem v Chorvátsku. V Spojenom kráľovstve som pred koncom prechodného obdobia začal špeciálnu liečbu. Mám nárok pokračovať v liečbe po ukončení prechodného obdobia?

Áno. Dohodou o vystúpení sa zabezpečuje, že osoby, ktoré pred koncom prechodného obdobia už začali plánované zdravotné ošetrenie v Spojenom kráľovstve, budú naďalej oprávnené pokračovať v tejto liečbe.

Som Britka a pracujem v Španielsku. Čoskoro dosiahnem vek odchodu do dôchodku. Čo sa stane po skončení prechodného obdobia s mojimi právami na dôchodok v Spojenom kráľovstve a Španielsku?

S vaším britským a španielskym dôchodkom sa nestane nič, všetko zostane ako doteraz. Budete mať nárok na dôchodok za podmienok uvedených vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Výška sa vypočíta podľa tých istých pravidiel a v závislosti od situácie podľa pravidiel EÚ a môžete si ho aj preniesť do iného štátu EÚ a nechať valorizovať, ak sa rozhodnete usadiť sa niekde inde.

Som na dôchodku a dostávam dôchodok zo Spojeného kráľovstva, ako aj zo Slovinska, kde som predtým pracoval. Stane sa po skončení prechodného obdobia niečo s mojím dôchodkom?

S vaším dôchodkom sa nestane nič. Naďalej budete dostávať dôchodok zo Spojeného kráľovstva aj zo Slovinska tak, ako ste ho dostávali predtým.

V minulosti som 12 rokov pracovala v Spojenom kráľovstve. Prestáhovala som sa a teraz pracujem v Rakúsku. Keď odídem do dôchodku (okolo roku 2035), čo sa stane s obdobiami zamestnania a poistenia v Spojenom kráľovstve a v Rakúsku?

Vaše obdobia zamestnania sa započítajú a po odchode do dôchodku dostanete dôchodok zo Spojeného kráľovstva (*resp. jeho časť zodpovedajúcu 12 rokom zamestnania*) a dôchodok

z Rakúska (časť zodpovedajúcu počtu rokov zamestnania v Rakúsku) za tých istých podmienok, aké momentálne platia v EÚ.

Pracoval som celý život v Spojenom kráľovstve a teraz som odišiel do dôchodku vo Francúzsku. Mám obavy, že môj dôchodok zo Spojeného kráľovstva už po skončení prechodného obdobia nebude valorizovaný.

V dohode o vystúpení je jasne uvedené, že všetky dávky sociálneho zabezpečenia, napríklad starobný dôchodok, budú aj naďalej valorizované v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

Ak by som sa v budúcnosti rozhodol odísť zo Spojeného kráľovstva, budem si môcť vziať svoje dávky sociálneho zabezpečenia so sebou?

Ak ste chránený dohodou o vystúpení, všetky relevantné dávky sociálneho zabezpečenia budú naďalej prenosné do krajín EÚ, ako aj do Spojeného kráľovstva, a to za rovnakých podmienok ako podľa [súčasných predpisov EÚ](#).

Celý život som pracoval v Belgicku a na dôchodok som odišiel žiť do Spojeného kráľovstva. V súčasnosti mám nárok na zdravotnú starostlivosť v miestnej nemocnici bez akýchkoľvek ťažkostí. Zmení sa to?

Po skončení prechodného obdobia sa nič nezmení. Belgicko bude aj naďalej uhrádzať náklady na vašu budúcu zdravotnú starostlivosť tak, ako to robí v súčasnosti.

10. Užitočné odkazy

V tomto dokumente sa uvádza niekoľko odkazov na právo EÚ. Viac podrobností a možnosť stiahnuť si konsolidované verzie právnych predpisov EÚ v angličtine nájdete na týchto osobitných internetových stránkach:

Dohoda o vystúpení

https://ec.europa.eu/commission/files/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-agreed-negotiators-level-14-november-2018_en

Zmluvy EÚ

Zmluva o fungovaní Európskej únie

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=SK>

Súčasná pravidlá EÚ týkajúce sa formalít v súvislosti s pobytom pre občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov

<https://europa.eu/youreurope/citizens/residence>

Smernica 2004/38/ES (smernica o voľnom pohybe)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1523871765223&uri=CELEX:02004L0038-20110616>

Nariadenie (EÚ) č. 492/2011

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02011R0492-20180513>

Súčasná pravidlá EÚ týkajúce sa slobody pohybu odborníkov

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/index_sk.htm

https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_en

Smernica 2005/36/ES (smernica o uznávaní odborných kvalifikácií)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1524471207123&uri=CELEX:02005L0036-20171201>

Súčasná pravidlá EÚ týkajúce sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia

<https://europa.eu/youreurope/citizens/health>

<https://europa.eu/youreurope/citizens/work>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=849>

Nariadenie (ES) č. 883/2004

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1523864958846&uri=CELEX:02004R0883-20170411>

Nariadenie (ES) č. 987/2009

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1523865037085&uri=CELEX:02009R0987-20180101>